

ВІДГУК

на дисертаційну роботу Голопури Сергія Івановича «ТЕОРЕТИЧНЕ І ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПОРУШЕНЬ МЕТАБОЛІЗМУ ТА КОЛОСТРАЛЬНОГО ІМУНІТЕТУ У ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ І ЇХ КОРЕКЦІЯ»

Актуальність теми. Основним завданням державної політики в аграрній сфері діяльності є організація, розроблення і здійснення низки заходів щодо гарантування продовольчої безпеки населення. При цьому великого значення набувають заходи, які спрямовані на збереження поголів'я сільськогосподарських тварин і скорочення їхніх втрат, особливо молодняка.

Незважаючи на широку програму профілактичних заходів та потужний арсенал застосовуваних засобів, на сьогоднішній день серйозною проблемою залишається відхід телят до досягнення ними зрілого віку, який становить понад 20 %, у т.ч. – 6–10 % у молочний період вирощування тварин. Окрім цього, у випадку перехворювання телят, наслідком є зниження загальної неспецифічної резистентності їх організму, що створює передумови для виникнення інших захворювань.

Особливо відповідальним періодом для великої рогатої худоби є перші місяці життя тварин, адже саме у цей час виникають виробничі втрати, що пов'язані із захворюваністю та загибеллю телят. Саме в цей час у новонародженого теляти відбувається формування колострального імунітету, становлення власного імунітету та найбільш інтенсивний розвиток органів травлення. В той же час, застосування профілактичних заходів вимагає розуміння особливостей системи травлення телят та їх імунної системи, потреби тварин у поживних речовинах та їх задоволення.

На формування колострального імунітету в організмі новонароджених телят впливає значна кількість факторів. Насамперед, це забезпечення корів у сухостійний період всіма необхідними біологічно активними речовинами, зокрема макро- та мікроелементами, а також – кількість, якість і повноцінність молозива за вмістом у ньому імуноглобулінів, поживних і біологічно активних речовин, своєчасність і частота його впоювання новонародженому теляті, вплив антропогенних факторів та факторів навколишнього середовища. Натомість, в літературних джерелах майже відсутні дані щодо ролі молекулярних механізмів транспорту імуноглобулінів молозива в нативному стані через плазмолему ентероцитів тонкого кишечника новонароджених телят та ролі речовин, які могли б корегувати ці процеси і сприяти підвищенню рівня колострального імунітету.

У зв'язку з цим робота Голопури С.І., яка пов'язані розробці нових методів корекції механізмів формування колострального імунітету в телят, їх теоретичне і експериментальне обґрунтування на сьогодні є актуальним, оскільки дає можливість забезпечити збереження високого імунного статусу і міцного здоров'я новонародженого молодняка та вирощування з нього високопродуктивних тварин виконана на актуальну тему.

Ступінь обґрунтованості наукових положень та висновків сформульованих у дисертації. Наукові положення, висновки та рекомендації, сформульовані в дисертаційній роботі Голопури С.І. теоретично обґрунтовані. Матеріал і методи досліджень, які використані дисертантом для вирішення поставлених питань, відповідають меті роботи і дають можливість одержати аргументовані та об'єктивні висновки.

Достовірність і новизна наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації підтверджується логічністю і великим обсягом проведених досліджень, використанням у процесі роботи сучасних підходів та методів.

Достовірність результатів наукових досліджень та висновків, що наведені у дисертації, підтверджуються всією сукупністю проведених автором досліджень.

Повнота відображень матеріалів дисертації в опублікованих автором працях.

Основні результати дисертаційної роботи опубліковані автором у 58 наукових працях, в яких результати досліджень і їх основні положення викладено достатньо.

Апробація результатів досліджень. Матеріали дисертаційної роботи доповідалися та обговорювалися на наукових конференціях різного наукового рівня.

Оцінка змісту дисертації, її завершеність в цілому, висновок щодо оформлення тексту. Дисертаційна робота Голопури С.І. написана державною мовою і оформлена згідно з вимогами пункту 10 "Порядок присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника" (постанова Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 року, № 567). Основний зміст роботи викладено на 274 сторінках комп'ютерного тексту і містить вступ, огляд літератури, матеріали і методи виконання роботи, результати досліджень, їх аналіз та обговорення, висновки, практичні рекомендації. Робота ілюстрована 55 рисунками та 38 таблицями. Список використаних літературних джерел включає 647 найменувань, у т.ч. 403 – латиницею.

Аналіз змісту дисертації, її методичного рівня, завершеності, зауваження з оформлення. Дисертаційна робота оформлена згідно існуючих вимог та містить усі розділи і підрозділи, які передбачені ними.

У вступній частині роботи висвітлені її актуальність, зв'язок з науковими програмами, планами і темами, розкриті мета та завдання проведеного дослідження, його об'єкт і предмет, описані методи дослідження, наукова новизна одержаних результатів, їх практичне значення, викладені матеріали про особистий внесок здобувача при виконанні роботи, апробацію результатів досліджень та їх публікацію.

Перший розділ - "Огляд літератури", включає 4 розділи.

З огляду літератури видно, що питання формування колострального імунітету телят безперечно, є актуальними не лише для світової спільноти, але й для нашої держави.

Можна відмітити, що огляд літератури написаний в логічній послідовності, читається легко, представлений матеріал має безпосереднє відношення до вивчення проблеми і теми дисертаційної роботи. Усі підрозділи цієї частини роботи написані кваліфіковано і грамотно. Враховуючи викладене вище, автор спрямовує свої дослідження на визначення напрямків поширення, діагностики та заходів боротьби з токсоплазмозом тварин.

Закінчується перший розділ дисертації заключенням, на основі якого сформульована мета дисертаційної роботи, ще раз показана її актуальність.

У розділі роботи "Огляд літератури" трапляються і окремі недоречності граматичні помилки, відсутні посилання на деяких авторів.

Другий розділ - "Матеріали і методи"

У другому розділі дисертаційної роботи охарактеризовані вибір напрямків досліджень, матеріали і методи досліджень. Дослідження за темою роботи проведені на достатній кількості матеріалу. Використані методи досліджень відповідають меті та завданню роботи. Відсутня схема досліду та узгодженість у формулюванні методик дослідження.

Третій розділ - «Результати власних досліджень», включає 3 розділи, у яких отримані результати проведених клінічних та експериментальних досліджень дисертантом взаємопов'язані між собою і представлені як цілісна наукова робота.

Викладені в них результати досліджень є новими.

Обговорення отриманих результатів досліджень здійснено дисертантом на достатньо високому науково-теоретичному рівні. Одержані експериментальні дані детально інтерпретовані і мають відповідну наукову аргументацію, що свідчить про високий науковий рівень, зрілість та ерудицію автора.

Висновки і пропозиції виробництву науково обґрунтовані, вони впливають із результатів проведених досліджень.

Відповідність дисертації встановленим вимогам. Зміст проведених здобувачем наукових досліджень відповідає паспорту спеціальності 16.00.11. Робота виконана на належному рівні і відповідає пункту 10 "Порядок присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника" (постанова Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 року, № 567).

Відповідність змісту автореферату основним положенням дисертації. Детальне рецензування роботи дає можливість стверджувати, що зміст автореферату ідентичний дисертації і у достатньому обсязі відображає основні положення дисертаційної роботи. Наукові положення, висновки і пропозиції дисертації та автореферату ідентичні.

Зауваження щодо змісту та оформлення дисертації. Детальний аналіз дисертаційної роботи Голопура С.І., свідчить, що вона виконана на належному науковому і методичному рівні, з представленням великої кількості експериментальних даних, які автор логічно і об'єктивно пояснює.

Але в тексті зустрічаються невдалі вислови, посилання на літературу в різних розділах, русизми, відсутні підписи даних у рисунках (діаграмах), умовні позначки, що зустрічаються в тексті і є наступні питання та зауваження:

1. На с. 47 в другому та третьому абзаці повторюється Ig, що можна було замінити синонімами.
2. Використання слова «очевидно» у другому абзаці знизу не є необхідним у реченні.
3. На сторінці 81 у другому абзаці не вказано країну «зарубіжних вчених».
4. У розділі 2 «Матеріали, методи і схема дослідження» не вказано область та район до якого відносяться окремі підрозділи НУБіП.
5. Яка необхідність застосовувати препаратів «Тривітамін» та актуальність таких досліджень
Не зрозуміло за якими довідниками проводили аналіз годівлі досліджених тварин.
6. Не зрозуміло країну походження, де було вироблено соєвий лецитин.
7. На рисунках 2.3 та 2.4 відсутні підписи даних.
8. Який склад препарату «Мембраностабіл» та його прогнозований вплив на організм тварин?
9. Відсутнє посилання на дослідження імуноглобулінів у молозиві за допомогою колостиметра.
10. Які види мікроелементозів можуть розвиватися у тварин, що перебувають на території Київської області згідно припущення наданого на сторінці 127.
11. С. 132 не вказано вміст «кислих» кормів у дослідженому раціоні годівлі лактуючих корів
12. В розділі 3.3.1 не вказано кількість концентрованих кормів у раціоні годівлі тварин.
13. З таблиці 3.8 не зрозуміло у скількох відсотків тварин гематологічні показники були нижче норми.
14. Які кислі елементи впливають на зростання рівня глюкози в крові корів, що показано в таблиці 3.10?
15. С. 141 відсутнє посилання на літературу стосовно зростання рівня білірубину та активності ензимів. Поясніть в чому причина зростання АсАТ і ЛДГ?
16. Який механізм впливу препарату «Тривітамін» на рівень загального білка, кількість еритроцитів та лейкоцитів поданих в таблиці 3.11?
17. Яке значення для діагностики має визначення співвідношення між кальцієм та магнієм?
18. Який механізм препарату «Стимтел» на зростання в крові кількості еозинофілів?
19. Чому на 15-у та 22-у добу досліджень активність ГГТП вірогідно знижується в обох групах телят (рис. 4.15)?

Зазначені зауваження не мають принципового характеру і не впливають на наукову і практичну цінність виконаної автором дисертаційної роботи.

Заклучення

Таким чином, дисертаційна робота Голопури Сергія Івановича **«ТЕОРЕТИЧНЕ І ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПОРУШЕНЬ МЕТАБОЛІЗМУ ТА КОЛОСТРАЛЬНОГО ІМУНІТЕТУ У ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ І ЇХ КОРЕКЦІЯ»** є завершеною науковою працею і виконана автором на високому методичному рівні, на достатньому об'ємі матеріалу, має наукову новизну, теоретичну і практичну цінність, написана грамотно, доступною мовою.

Отримані результати є достовірними, на основі яких логічно сформульовані та обґрунтовані висновки та заклучення.

Автореферат відповідає змісту дисертації.

Вважаю, що дисертаційна робота **Голопури Сергія Івановича** відповідає вимогам пункту 10 «Порядок присудження наукових ступенів» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року, № 567. Оскільки отримані результати досліджень є важливими для науки та практики ветеринарної медицини, а їх автор заслуговує на присвоєння наукового ступеня доктора ветеринарних наук за спеціальністю 16.00.01 «Діагностика і терапія тварин».

**Офіційний опонент,
доктор ветеринарних наук**

П.В. Шарандак

Місто Біла

Церква, Київська область, Україна, двадцять дев'ятого жовтня дві тисячі двадцятого року.

Я, Корнійчук В.І., приватний нотаріус Білоцерківського міського нотаріального округу Київської області, засвідчую справжність підпису Шарандака Павла Васильовича, який зроблено у моїй присутності.

Особу Шарандака Павла Васильовича, який підписав документ, встановлено, його дієздатність перевірено.

Зареєстровано в реєстрі за №

870

Стягнуто плати у розмірі відповідно до ст. 31 Закону України «Про нотаріат» від 02 вересня 1993 року у гривні.

ПРИВАТНИЙ НОТАРІУС

М.п.

